

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

478

Vragen van de leden **Sjoerdsma** en **Groothuizen** (beiden D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Vluchtelingen vast in oorlogsgebied door sluiting ambassades»* (ingezonden 18 september 2020).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (ontvangen 15 oktober 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Vluchtelingen vast in oorlogsgebied door sluiting ambassades»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Klopt het dat er ruim 1500 Vluchtelingengezinnen zijn die niet naar Nederland kunnen komen voor gezinshereniging, enkel en alleen doordat de ambassade gesloten is?

Klopt het ook dat hierdoor mensen vast blijven zitten in oorlogsgebied?

Antwoord 2, 3

Er is geen inzicht in het exacte aantal vluchtelingengezinnen (nareizigers) dat niet naar Nederland kan komen voor gezinshereniging door beperktere consulaire dienstverlening van een ambassade of consulaat-generaal. Er kunnen verschillende redenen zijn waardoor nareizigers hun machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) niet op kunnen halen of niet naar Nederland af kunnen reizen.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft op 90% van de Nederlandse ambassades en consulaten-generaal de MVV-dienstverlening weer hervat. Dit geldt ook voor de posten waar zich de meeste nareizigers toe wenden. De grootste «nareisposten» in Addis Abeba, Amman, Ankara, Beiroet, Islamabad, Istanbul, Kaïro, Kampala, Khartoum, Nairobi, Teheran en Tel Aviv geven allen, al dan niet binnen beperkte capaciteit, weer MVV's af.

¹ Trouw, 7 september 2020, «Vluchtelingen in de wacht door sluiting ambassades». (<https://www.trouw.nl/binnenland/vluchtelingen-in-de-wacht-door-sluiting-ambassades~bd082c0b/>)

Voor nareizigers geldt echter, vaak meer dan bij reguliere vreemdelingen, dat zij door lokale maatregelen beperkt worden in hun reismogelijkheden. Ook al zijn de posten in de betreffende regio wel open voor MVV-dienstverlening, kan het voorkomen dat het een nareiziger niet lukt om de MVV op te halen. Bijvoorbeeld omdat er vanwege gesloten lands- of districtsgrenzen niet naar een ambassade of consulaat-generaal gereisd kan worden. Voor nareizigers die er niet in slagen om een aangewezen post te bereiken voor het afhalen van de MVV, bestaat de mogelijkheid om naar een andere ambassade of consulaat-generaal uit te wijken voor het afhalen van de MVV. Het is mogelijk dat mensen vast zitten in (oorlogs)gebieden, maar de redenen hiertoe zijn voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken noch voor het Ministerie van Justitie en Veiligheid inzichtelijk. Veelal zullen deze samengaan met lokale maatregelen en/of reisbeperkingen.

Vraag 4, 5, 6

Deelt u de vrees van VluchtelingenWerk dat deze mensen gevaar lopen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke inspanning zult u verrichten omdat gevaar zo snel mogelijk te minimaliseren?

Bent u het eens dat wanneer deze personen legaal naar Nederland mogen reizen, er ook een verantwoordelijkheid bij de Nederlandse overheid ligt om dit daadwerkelijk mogelijk te maken? Zo nee, waarom niet?

Hoe verhoudt het recht van deze mensen om naar Nederland te reizen zich tot uw verantwoordelijkheid en inspanningsverplichting om dit ook daadwerkelijk mogelijk te maken?

Antwoord 4, 5, 6

Mensen die vastzitten in oorlogsgebied lopen mogelijkerwijs gevaar.

Nareizigers van wie de gezinsherenigingsaanvraag door de IND is goedgekeurd hebben recht op toegang tot Nederland. Om toegang te krijgen tot Nederland hebben zij een MVV nodig, die dient te worden opgehaald bij de consulaire afdeling van een Nederlandse ambassade of consulaat-generaal. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van het MVV-afgiftebeleid.

Waar het Ministerie van Buitenlandse Zaken door COVID-19 medio maart genoodzaakt was om de wereldwijde visumverlening drastisch te beperken, heeft het zich direct hard in gezet om – in nauw overleg met het Ministerie van Justitie en Veiligheid – dit proces zo snel als mogelijk weer te kunnen hervatten. Daarbij is steeds gekeken hoe de aanvrager tegemoet kan worden gekomen, door bijvoorbeeld de MVV-ophaaltermijn te verlengen wanneer deze door COVID-19 maatregelen niet tijdig kon worden opgehaald, het verstrekken van een nieuwe MVV wanneer de aanvrager hier door COVID-19 maatregelen niet tijdig mee kon reizen, of het wijzigen van de aangewezen post zodat het voor meer aanvragers mogelijk is de MVV op te kunnen halen. De IND gaat momenteel ruimhartiger om met verzoeken van nareizigers tot het wijzigen van de MVV afgiftelocatie. Bij deze verzoeken wordt naast urgentie van de aanvraag ook de bijzondere situatie van gezinsleden van een houder van een verblijfsvergunning asiel meegewogen.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft echter geen invloed op het mogelijk gevaar dat personen lopen die zich nog in oorlogsgebied bevinden. Ook kan het Ministerie van Buitenlandse Zaken bijvoorbeeld geen mensen ophalen uit oorlogsgebied. Wel kunnen ambassades of consulaten-generaal in sommige gebieden faciliteren door bijvoorbeeld de aanvrager van een afspraakbevestiging te voorzien als deze nodig is om een grens over te kunnen steken om de ambassade of consulaat-generaal te bereiken.

Vraag 7

Hoeveel ambassades zijn op dit moment nog gesloten? In welke landen?

Antwoord 7

Momenteel (peildatum 12 oktober 2020) heeft meer dan 90% van de Nederlandse ambassades en consulaten-generaal die MVV-dienstverlening aanbiedt deze dienstverlening weer opgestart. De overige Nederlandse posten die normaliter MVV-dienstverlening aanbieden hebben geen of beperkte dienstverlening en kunnen momenteel enkel urgente aanvragen behandelen. Een overzicht van Nederlandse ambassades en consulaten-generaal die nog afgeschaald zijn voor reguliere consulaire dienstverlening

vanwege COVID-19 maatregelen is beschikbaar maar dit overzicht is in beweging. Op [Netherlandssandyou.nl](https://netherlandssandyou.nl) is per ambassade of consulaat-generaal te vinden of deze al dan niet de reguliere dienstverlening heeft hervat. Het aantal posten dat de consulaire dienstverlening uitbreidt neemt toe, maar soms resulteren lokale COVID-19 omstandigheden of maatregelen er helaas ook in dat consulaire dienstverlening weer beperkt wordt.

Vraag 8

Wanneer verwacht u deze ambassades weer te kunnen openen?

Antwoord 8

Het grootste deel van de ambassades en consulaten-generaal die MVV-dienstverlening aanbieden is inmiddels weer open. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zet zich hard in om de consulaire dienstverlening waar mogelijk uit te breiden. Helaas kan niet gezegd worden wanneer de nu nog afgeschaalde ambassades en consulaten-generaal kunnen worden opgeschaald, aangezien het Ministerie van Buitenlandse Zaken daarin grotendeels afhankelijk is van de lokale situatie en maatregelen die landen nemen tegen COVID-19.